

Geografia

Wymagania edukacyjne na pierwsze półrocze dla klasy 8

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń potrafi:				
Dział 1. Azja				
<p>-wskazać na mapie umowną granicę między Europą a Azją;</p> <p>-odczytać z mapy współrzędne geograficzne skrajnych punktów Azji;</p> <p>-opisać, na podstawie klimatogramu, roczny przebieg temperatur powietrza i opadów w klimacie zwrotnikowym monsunowym;</p> <p>-wyjaśnić, dlaczego podstawą wyżywienia mieszkańców Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej jest ryż;</p> <p>-wyjaśnić, w jaki sposób dochodzi do powstawania trzęsień ziemi;</p> <p>-zdefiniować tsunami;</p> <p>-wskazać na mapie obszar określany jako pacyficzny pierścień ognia;</p> <p>-opisać na podstawie mapy</p>	<p>-obliczyć rozciągłość południkową Azji; -opisać konsekwencje dużej rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Azji;</p> <p>-porównać warunki klimatyczne w klimacie zwrotnikowym suchym i klimacie zwrotnikowym monsunowym;</p> <p>-wyjaśnić różnice w wilgotności powietrza podczas monsunu letniego i zimowego;</p> <p>-opisać, na podstawie mapy tematycznej, rozmieszczenie płyt litosfery;</p> <p>-wyjaśnić związek między przebiegiem granic płyt litosfery a występowaniem rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami;</p> <p>-uzasadnić, że Japonia jest</p>	<p>-przywołać przykłady skrajnych wartości zjawisk geograficznych w Azji, w szczególności w odniesieniu do: ukształtowania terenu, klimatu, sieci rzecznej, gęstości zaludnienia oraz wartości PKB;</p> <p>-wyjaśnić mechanizm powstawania monsunu letniego i zimowego;</p> <p>-opisać zastosowanie ryżu w życiu codziennym mieszkańców Azji Południowo-Wschodniej.</p> <p>-zidentyfikować prawidłowości w rozmieszczeniu zjawisk sejsmicznych i wulkanicznych w odniesieniu do płyt litosfery;</p> <p>-wymienić negatywny</p>	<p>-uzasadnić na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych, że Azja jest obszarem wielkich kontrastów geograficznych;</p> <p>-wyjaśnić zróżnicowanie rozmieszczenia ludności w Azji;</p> <p>-wykazać związek między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej;</p> <p>-opisać sposoby zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami;</p> <p>-analizować możliwości przewidywania niebezpiecznych zjawisk sejsmicznych oraz zapobiegania ich skutkom;</p>	<p>-opisać przyczyny zróżnicowania gospodarczego państw Azji;</p> <p>-proponować działania zmierzające do ograniczenia ubóstwa w najbiedniejszych krajach Azji;</p> <p>-wyjaśnić, dlaczego opóźniający się monsun letni może być przyczyną wystąpienia klęski głodu;</p> <p>-korzystać z nowoczesnych aplikacji informujących o wystąpieniu zjawisk sejsmicznych;</p> <p>-podać podstawowe zasady zachowania podczas wystąpienia trzęsień ziemi;</p> <p>-zdefiniować problemy mieszkańców Japonii związane m.in. z pogonią za sukcesem i dążeniem do maksymalizowania wydajności pracy;</p>

<p>położenie fizycznogeograficzne Japonii;</p> <p>-wymienić podstawowe grupy produktów wytwarzanych w Japonii;</p> <p>-opisać, na podstawie mapy, zróżnicowanie przestrzenne gęstości zaludnienia w Chinach;</p> <p>-opisać przestrzenne zróżnicowanie poziomu rozwoju gospodarczego Indii na podstawie mapy;</p> <p>-opisać zmiany liczby ludności w Indiach;</p> <p>-wskazać na mapie miejsca wybranych konfliktów na Bliskim Wschodzie;</p> <p>-podać najważniejsze cechy odróżniające region Bliskiego Wschodu od innych regionów na świecie;</p> <p>-wymienić najważniejsze cechy Islamu.</p>	<p>obecnie jedną z najpotężniejszych i najnowocześniejszych gospodarek świata;</p> <p>-podać najważniejsze czynniki rozmieszczenia ludności w Chinach;</p> <p>-wymienić kierunki rozwoju gospodarczego Chin;</p> <p>-podać przykłady czynników utrudniających i ułatwiających rozwój społeczno-gospodarczy Indii;</p> <p>-dokonać charakterystyki wybranych przemian gospodarczych w Indiach;</p> <p>-opisać wielkość i rozmieszczenie złóż ropy naftowej na Bliskim Wschodzie;</p> <p>-wyjaśnić znaczenie zasobów ropy naftowej dla gospodarek państw bliskowschodnich.</p>	<p>wpływ trzęsień ziemi i tsunami na życie człowieka;</p> <p>-opisać warunki przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz określić ich wpływ na rozwój gospodarczy Japonii;</p> <p>-wymienić i wyjaśnić dawne, obecne oraz przyszłe wyzwania demograficzne Chin;</p> <p>-zaprezentować główne kierunki rozwoju gospodarczego Chin w XXI w.;</p> <p>-wyjaśnić wyjątkowość struktury społecznej w Indiach;</p> <p>-ocenić rolę czynników społecznych, w tym kontrastów, dla rozwoju gospodarczego Indii;</p> <p>-dokonać ogólnej charakterystyki kultury Bliskiego Wschodu ze szczególnym uwzględnieniem struktury religijnej;</p> <p>-ocenić wpływ czynników społecznych na poziom i tempo rozwoju gospodarczego państw na Bliskim Wschodzie.</p>	<p>-ocenić wpływ warunków przyrodniczych i społeczno-kulturowych na rozwój gospodarczy Japonii;</p> <p>-wyjaśnić cele, zasady oraz dokonać oceny polityki jednego dziecka w Chinach;</p> <p>-szeregować czynniki rozwoju gospodarczego Indii według ich znaczenia dla sytuacji ekonomicznej kraju i jego mieszkańców;</p> <p>-wyjaśnić znaczenie przemysłu nowoczesnych technologii w rozwoju gospodarczym Indii;</p> <p>-ocenić planowane kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego państw bliskowschodnich pragnących unowocześnić strukturę swojej gospodarki.</p>	<p>-prognozować zmiany roli i znaczenia Chin w światowej gospodarce i polityce;</p> <p>-wskazać kierunki rozwoju społecznego Indii, mogące mieć kluczowy wpływ na rozwój gospodarczy kraju w przyszłości;</p> <p>-wykazać wieloaspektowość konfliktów obserwowanych na Bliskim Wschodzie;</p> <p>-udowodnić funkcjonowanie stereotypowego postrzegania regionu Bliskiego Wschodu w świadomości wielu Europejczyków.</p>
--	--	--	--	---

Dział 2. Afryka

<p>-wymienić charakterystyczne elementy środowiska przyrodniczego Afryki; -nazwać główne masy powietrza i typy opadów występujące w Afryce; -wymienić strefy klimatyczno- roślinne w Afryce; -podać definicje terminów: Sahel, nomadowie, pustynnienie; -wskazać na mapie region Sahelu; -pokazać położenie Kenii na mapie; -nazwać walory przyrodnicze Kenii; -wskazać obszary nadwyżek i niedoborów wody; • -określić wartości przyrostu naturalnego w Afryce; -nazwać główne surowce mineralne występujące w Afryce.</p>	<p>-opisać charakterystyczne elementy środowiska przyrodniczego Afryki; -opisać dowolną strefę klimatyczno-roślinną Afryki; -wskazać rejony obfitych opadów i susz w Afryce; -określić warunki przyrodnicze charakterystyczne dla Sahelu; -wymienić kilka walorów turystycznych Kenii; -podać nazwy roślin uprawnych Afryki; -wymienić sposoby gospodarowania w Afryce; -przedstawić główne problemy Afryki; -wskazać regiony głodu i niedożywienia w Afryce; -wskazać regiony słabiej i lepiej rozwinięte gospodarczo w Afryce.</p>	<p>-przedstawić główne cechy krajobrazów Afryki; -wyjaśnić genezę wybranych elementów środowiska przyrodniczego Afryki; -opisać dowolną strefę klimatyczno-roślinną Afryki uwzględniając gospodarowanie człowieka w tej strefie; -wskazać rejony obfitych opadów i susz w Afryce określając przyczyny występujących różnic; -wskazać sposoby tradycyjnego gospodarowania w strefie Sahelu; -wymienić przyczyny pustynnienia Sahelu; -wskazać rodzaje turystyki, jakie mogą być realizowane w Kenii; -opisać problemy rolnictwa Afryki; -analizować przyczyny głodu i niedożywienia w Afryce; -wskazać dziedziny gospodarki mogące rozwijać się współcześnie</p>	<p>-wyjaśnić zależności między wybranymi elementami środowiska przyrodniczego Afryki; -wskazać cechy świadczące o zróżnicowaniu środowiska przyrodniczego Afryki; -nazwać i wskazać na mapie przykładowe kraje w Afryce; -omówić cyrkulację mas powietrza w strefie międzyzwrotnikowej; -wyjaśnić wzajemne zależności między strefami klimatycznymi i roślinnymi Afryki; -wskazać na mapie zasięgi występowania poszczególnych stref klimatyczno-roślinnych w Afryce; -określić kierunki zmian sposobów tradycyjnego gospodarowania w strefie Sahelu; -określić znaczenie rozwoju turystyki dla państw Afryki;</p>	<p>-scharakteryzować wyjątkowe zjawiska przyrodnicze w Afryce i wyjaśnić ich pochodzenie; -nazwać i wskazać na mapie przykładowe kraje Afryki i omówić ich specyfikę; -wykazać specyfikę cyrkulacji mas powietrza nad Afryką; -wskazać konsekwencje przyrodnicze i gospodarcze cyrkulacji mas powietrza w Afryce; -porównać strefy klimatyczno- roślinne w Afryce pod względem możliwości ich zagospodarowania przez człowieka; -omówić przyczyny pustynnienia Sahelu i wskazać sposoby zapobiegania temu procesowi; -wskazać możliwe konsekwencje dla gospodarki i środowiska przyrodniczego Kenii</p>
---	--	---	--	---

		w Afryce.	-wyjaśnić przyczyny problemów rolnictwa w Afryce; -przedstawić sposoby rozwiązania problemu głodu i niedożywienia w Afryce oraz ocenić ich skuteczność; -omówić specyfikę gospodarki państw słabo i średnio rozwiniętych gospodarczo w Afryce; -omówić uwarunkowania społeczne w Afryce.	związane z rozwojem turystyki; -przedstawić przykłady pomocy międzynarodowej dla społeczeństwa Afryki i ocenić ich skuteczność; -przedstawić wskazane problemy Afryki (konflikty, choroby); -wskazać na przyczyny zróżnicowanego rozwoju państw Afryki.
--	--	-----------	---	--

Geografia

Wymagania edukacyjne na drugie półrocze dla klasy 8

Dział 3. Ameryka				
-wskazać na mapie główne jednostki fizycznogeograficzne Ameryki Północnej i Południowej; -wskazać na mapie zasięg lasów i prerii w Kanadzie; -zdefiniować pojęcia: cyklon tropikalny, huragan, tornado, powódź	-opisać warunki naturalne Ameryki Północnej i Południowej; -wymienić czynniki przyrodnicze wpływające na przesunięcie granicy lasów w Kanadzie; -przedstawić konsekwencje katastrofalnych zjawisk przyrodniczych;	-scharakteryzować cechy środowiska przyrodniczego Ameryki Północnej i Południowej; -scharakteryzować wody powierzchniowe Ameryki Południowej i Północnej; -wskazać przyczyny przekształcenia większości prerii w obszary rolnicze; -określić warunki niezbędne	-określić związki między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego Ameryki Północnej i Południowej; -określić związki między obszarami uprawnymi i lasami a gospodarką Kanady; -przedstawić zależności między działalnością	-przedstawić, korzystając z map tematycznych, prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Południowej; -przedstawić historyczne uwarunkowania rozwoju rolnictwa i

<p>i wskazać na mapie regiony występowania tych zjawisk;</p> <p>-scharakteryzować las równikowy;</p> <p>-wymienić wybrane nazwy grup, plemion rdzennej ludności Ameryki Północnej i Południowej;</p> <p>-wskazać regiony, w których nadal żyją plemiona nie podlegające wpływom cywilizacji;</p> <p>-wskazać wielkie miasta Ameryki Południowej i Północnej;</p> <p>-zdefiniować pojęcie urbanizacji;</p> <p>-wskazać na mapie megalopolis w Stanach Zjednoczonych.</p> <p>-wymienić elementy środowiska przyrodniczego Stanów Zjednoczonych wpływające na specyfikę tego kraju;</p> <p>• -wyjaśnić pojęcie technopolia i podać ich przykład.</p>	<p>-przedstawić znaczenie lasu równikowego dla Ziemi;</p> <p>-wskazać przyczyny zaniku rdzennej ludności obu Ameryk;</p> <p>-zdefiniować pojęcia: Indianin, Kreol, Metys, Mulat, rasizm;</p> <p>-wymienić problemy wielkich miast Ameryki Południowej;</p> <p>-zdefiniować pojęcie dzielnic nędzy;</p> <p>-wymienić cechy wybranej nowoczesnej gałęzi przemysłu;</p> <p>-wymienić przyczyny marnowania żywności w Stanach Zjednoczonych.</p>	<p>do uformowania się cyklonu tropikalnego;</p> <p>-wymienić przyrodnicze skutki powodowane przez huragany;</p> <p>-przedstawić piętrowość roślinną lasu równikowego;</p> <p>-wymienić przyczyny deforestacji Amazonii;</p> <p>-scharakteryzować zróżnicowanie etniczne ludności Ameryki Północnej i Południowej;</p> <p>-przedstawić problemy rdzennej ludności Ameryki;</p> <p>-podać przyczyny i skutki urbanizacji pozornej;</p> <p>-przedstawić cechy megalopolis;</p> <p>-opisać warunki rozwoju nowoczesnych gałęzi przemysłu w Stanach Zjednoczonych;</p> <p>-na podstawie danych statystycznych określić pozycję Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej.</p>	<p>człowieka a intensyfikacją zjawisk katastrofalnych;</p> <p>-określić związki między warunkami środowiska lasu równikowego a rozwojem gospodarczym tego regionu;</p> <p>-wymienić i wskazać na mapie państwa Ameryki, w których rdzenni mieszkańcy stanowią znaczny odsetek społeczeństwa;</p> <p>-wyjaśnić wpływ warunków środowiska przyrodniczego na lokalizację i funkcjonowanie miast w Ameryce Południowej i Północnej;</p> <p>-przedstawić rolę usług w gospodarce Stanów Zjednoczonych.</p>	<p>gospodarki leśnej w Kanadzie;</p> <p>-ocenić skalę zagrożeń jakie stwarzają kataklizmy naturalne w Stanach Zjednoczonych;</p> <p>-przedstawić szanse i zagrożenia związane z kontynuacją obecnej polityki gospodarczej Brazylii;</p> <p>-przedstawić historyczne zmiany sytuacji rdzennej ludności obu Ameryk;</p> <p>-ocenić tendencje zmian w relacjach między ludnością rdzenną i napływową, występujące w różnych krajach obu Ameryk;</p> <p>-przedstawić historyczne uwarunkowania współczesnej sytuacji polityczno-gospodarczej państw Ameryki Południowej i Północnej.</p> <p>-określić wpływ wielkich koncernów na gospodarkę Stanów Zjednoczonych i świata.</p>
---	--	--	---	---

Dział 4. Australia i Oceania. Obszary okołobiegunowe

<p>-wymienić elementy środowiska przyrodniczego Australii oraz Oceanii wpływające na specyfikę tych obszarów; -nazwać grupy ludności zamieszkujące Australię; -wskazać regiony koncentracji ludności w Australii; -wyjaśnić pojęcia: Antarktyda, Antarktyka, Arktyka; -wskazać na mapie Antarktydę, Antarktykę, Arktykę; -wymienić jedną polską stację badawczą funkcjonującą w Arktyce lub Antarktyce.</p>	<p>-przedstawić wybrane elementy środowiska przyrodniczego Australii; -wskazać najważniejsze działy gospodarki Australii; -omówić przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności Australii; -podać cechy środowiska przyrodniczego Antarktyki; -opisać badania jakie są prowadzone na stacjach polarnych.</p>	<p>-wyjaśnić genezę wybranych elementów środowiska przyrodniczego Australii oraz wysp Oceanii; -omówić relacje między rdzennymi mieszkańcami Australii a przybyszami z Europy; -scharakteryzować rolnictwo Australii; -wyjaśnić przyczyny występowania specyficznych warunków środowiska przyrodniczego na obszarach podbiegunowych; -wskazać przyczyny zainteresowania człowieka obszarami polarnymi; -opisać warunki życia w polarnej stacji badawczej.</p>	<p>-scharakteryzować klimat oraz roślinność Australii i wysp Oceanii; -wyjaśnić zależności między elementami środowiska przyrodniczego a gospodarką Australii; -opisać działalność człowieka na obszarach podbiegunowych; -przedstawić historię odkryć polarnych.</p>	<p>-podać przykłady charakterystycznych zjawisk przyrodniczych w Australii i Oceanii oraz wyjaśnić ich pochodzenie. -wyjaśnić jak położenie Australii wpływa na gospodarkę tego kraju; -wyjaśnić znaczenia Traktatu Antarktycznego dla środowiska przyrodniczego obszarów polarnych; -ocenić znaczenie badań polarnych dla gospodarki i nauki.</p>
--	---	--	--	---